

Expertgruppens möte
Onsdagen 16 november 2016 kl.9.00-13.00
Karlavägen 102, plan 7
Sammanträdesrum Amiralen

Närvarande: Lars Heikensten, ordförande
Gun-Britt Andersson, vice ordförande
Eva Lithman, ledamot
Julia Schalk, ledamot
Malin Mobjörk, ledamot
Torgny Holmgren, ledamot
Arne Bigsten, ledamot
Sonja Daltung, kanslichef
Jan Pettersson, utredningssekreterare
Eva Mineur, utredningssekreterare
Per Trulsson, utredningssekreterare
Markus Burman, utredningssekreterare
Emma Öståker, utredningssekreterare
Anna Bäckman, bitr. utredningssekreterare

Frånvarande: Kim Forss, ledamot

1. Godkännande av dagordningen
Dagordningen godkändes med ändringen att börja med punkt 4.
2. Protokoll från föregående möte
Beslut: Protokollet lades till handlingarna.
3. Administrativa frågor
 - a. Återrapportering
Diskussion om seminariet "Sweden's support for development in Africa" som var ett heldagsevent på Spårvagnshallarna där tre EBA-rapporter presenterades (2016:01, 2016:09, 2016:10). De flesta ledamöter från expertgruppen deltog och tyckte att dagen innehöll ett bra upplägg med många intressanta personer. Det konstaterades att deltagandet var brett. Flera ledamöter var positivt överraskade av att det var så många personer som stannade kvar under hela dagen. Även om de tekniska problemen inte inverkar negativt på helhetsintrycket uppmuntrades kansliet till att fundera över alternativ till Skypeuppkoppling. Kansliet rapporterade om blandade åsikter från deltagarna i den utvärdering som skickats ut. Det framkom bland annat kritik om dålig könsbalans och för få afrikaner bland presentatörerna. Detta var något som kansliet aktivt arbetat med i planeringen, men som bl.a. pga. sena avhopp i slutändan inte gått att få till. I övrigt hade deltagarna en ovanligt varierad bild av hur bra de olika sessionerna hade varit. Detta har kansliet uttolkat som en konsekvens av ett relativt brett program, vilket gjort att folk förmodligen har kommit med ganska olika intressen och förväntningar på dagen. Detta är en viktig lärdom att ta med sig inför liknande evenemang i framtiden.

Kanslichefen informerade om att hon varit på möte med den s.k. Nordicplus-gruppen inom Evalnet bestående av utvärderingscheferna från de nordiska länderna samt UK, Irland, Nederländerna, Tyskland och Kanada. Det var ett bra och givande möte. Gemensamt för många av dessa länder, och till skillnad från Sverige, är neddragningar i biståndet och att utvärderingsfunktionerna har fått minskade resuser.

Den 15/12 träffade EBA de biståndspolitiska talespersonerna över en middag arrangerad av EBA. Deltog gjorde hela expertgruppen samt kanslichef och två av utredningssekreterarna från kansliet. Expertgruppen var enig i att middagen var ett bra tillfälle för kontaktskapande och informationsutbyte.

Gun-Britt Andersson informerade om att hon ätit lunch med Sven-Erik Söder, GD FBA, som skulle vara intresserad av ett samarbete med EBA om hur man arbetar i sköra stater.

b. Verksamhetsstrategin

Beslut: Verksamhetsstrategin beslutades.

c. Personal fråga

Kanslichefen informerade om att Emma Öståker, utredningssekreterare, slutar på EBA vid årsskiftet och går vidare till FBA. En annons för tjänsten ligger ute på regeringens hemsida. Annonsen mailas ut till expertgruppen som sedan kan sprida den vidare till sina nätverk.

4. Information

Anders Trojenborg och Martin Mossberg, UD, presenterade biståndsbudgeten.

5. Projekt

a. Rapport för beslut

i. Animal health in development – its role for poverty reduction and human welfare

Rapporten var uppe för beslut på septembermötet. Synpunkterna ifrån mötet har förts vidare till författarna som reviderat rapporten. Referensgruppsordförande, Gun-Britt Andersson, ansåg att rapporten blivit tydligare efter revideringen och på ett bra sätt beskriver hur olika aktörer arbetar på området. Studien är intressant och innehåller en ordentlig kartläggning över området. Referensgruppsordförande föreslog att den godkänns, men viss editering bör ske innan publicering.

Beslut: Studien godkänns för publicering

ii. Making Waves: Implications of the irregular migration and refugee situation on ODA spending and practices in Europe.

Gun-Britt Andersson, referensgruppsordförande, redogjorde för studien, som enligt henne är en gedigen kartläggning över vad som i ljuset av ökade migrationskostnader har hänt med biståndsanslagen inom EU och fyra enskilda länder (Danmark, Sverige, Nederländerna, Tyskland och EU-biståndet). Referensgruppsordföranden konstaterade att det är rörlig materia och att det konstant händer saker på området. 2015 var förvisso ett extremt år, men i syfte att kunna komma till avslut med studien måste man tidsmässigt dra gränsen någonstans.

Referensgruppsordförande föreslog därmed att rapporten godkänns. Hon påpekade samtidigt att sammanfattningen bör förbättras innan publicering. Vidare lyfte hon frågan om behovet att resonera i förväg kring publiceringen av studien eftersom den kan leda till en del medial uppmärksamhet.

Expertgruppen anser att studien innehåller olika språknivåer, där vissa delar är väldigt svårsläsliga. Studien är mycket ordrik och det borde kunna finnas utrymme för att skära en del. Begreppsanvändningen behöver bli mer enhetlig och en del begrepp skulle behöva definieras tydligare för att göra texten mer läsbar. Det noterades också att det emellanåt är svårt att bedöma vilket stöd olika slutsatser har i empirin – särskilt intervjuernas status i sammanhanget är otydlig. Inte desto mindre, rapporten ansågs bra som underlag för en bredare diskussion i ämnet och man var eniga i att den bör publiceras.

Beslut: Studien bör publiceras, men först efter det att sammanfattningen har skrivits om och en del ytterligare revidering i enlighet med expertgruppens kommentarer gjorts.

- b. Rapport för diskussion
 - i. Hållbarhet i svenskt bistånd – vad säger utvärderingarna?

Rapporten är skriven av kansliet. Ytterligare ett referensgruppsmöte samt faktagranskning av Sida kvarstår.

Expertgruppen ansåg att rapporten behöver definiera begreppet hållbarhet tydligare. Kansliet förklarade att rapporten utgår ifrån OECD-DACs definition av hållbarhet och den definition som Sida sedan använder sig av i utvärderingarna och att det kan förklaras bättre i studien. Det är också viktigt att tydliggöra att rapporten inte analyserar den faktiska hållbarheten i det svenska biståndet utan vad utvärderingar har att säga om hållbarheten.

Kansliet arbetar vidare med rapporten och återkommer.

- c. Seminarier

Kanslichefen informerade om kommande seminarier.
Den 8/12 mellan kl.11-13 i Harpan håller EBA ett DDB seminarium. Tre doktorander presenterar sina avhandlingar på tema governance.

Ett seminarium för studien "Revitalising the Policy for Global Development" av Per Molander planeras till 14 december.
- d. Information om pågående projekt

I studien om följeforskning av jämställdhetsintegrering har en av huvudförfattarna fått ett jobb som innebär att hon vare sig har tid eller är lämplig för att genomföra projektet. Istället kommer en ny person, Elin Björnegård, att ingå i projektteamet. Detta är inte något som enligt kansliets bedömning påverkar den rangordning av projektförslagen som gjordes när studien blev utvald enligt kriterierna. Nytt kontrakt och arbetsplan kommer att skrivas pga. detta.

Swedfundutvärderingen har dragit ut på tiden. Skälet till detta är att författarna har haft problem med att få de data från Swedfund som de behöver för sin utvärdering.

- e. Projektförslag för beslut
- i. Aid volatility due to exchange rate fluctuations

Studien avser att belysa i vilken utsträckning växelkursförändringar bidrar till fluktuationer i bistandsflöden samt hur detta kan hanteras. Expertgruppen ansåg att förslaget är intressant.

Beslut: Studien ska genomföras. Arne Bigsten utses till referensgruppsordförande.

- ii. Litteraturoversikt om samspelet mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd

DEval har tillfrågat EBA om intresse finns att delta i en litteraturstudie om principer för samverkan mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Studien har ett globalt fokus. DEval bjuder in EBA till något som de redan påbörjat och där EBA t.ex. skulle kunna bidra med en expert i den gemensamma referensgruppen. Exakt upplägg för samarbetet är ännu inte fastställt.

Expertgruppen ansåg att studien är intressant och ett bra underlag för de utlysningar som EBA planerar att göra i vår. Det vore också bra för EBA:s egna lärande och det vore bra om en svensk expert kan vara med och delta.

Beslut: DEvals erbjudande accepteras och kansliet får i uppdrag att diskutera de närmare formerna för samarbete.

- iii. Förslag från Campbell Collaboration

EBA har fått en inbjudan av Campbell Collaboration att delta i ett projekt som syftar till att sammanställa och tillgängliggöra kunskap om hur väl olika åtgärder för att förbättra barns välfärd i låg- och medelinkomstländer fungerar. Nätverket, Cambell Collaboration, syftar till att ta fram evidens och att samla synteser som har tillräckligt god kvalitet för att publiceras i deras bibliotek. Målet är att projektet ska finansieras av 8-10 partners och blir ett större internationellt projekt. Sida har också fått denna förfrågan, men tackat nej.

Expertgruppen var tveksamma till att lägga ned det erforderliga beloppet på ett uppdrag som syftar till allmän kunskapsuppbyggnad och inte relaterar direkt till det svenska biståndet. Dock betonades att organisationen är mycket seriös.

Beslut: Inbjudan avböjs.

- iv. Förslag från CPAN.

Vid expertgruppsmötet i oktober beslutades om en rapport från CPAN. EBA erbjuds nu att delta i fas II av CPANs projekt "Evaluating anti-discrimination measures" med fortsatt finansiering samt fortsatt deltagande i den internationella referensgruppen. Sverige kan eventuellt komma att studeras särskilt genom en fallstudie i rapporten.

Expertgruppen ansåg att studien verkar spännande och kan tillföra de luckor som identifierats i förra rapporten, men att risken finns att

slutsatserna blir för generella. Det är också relevant att vara med hela vägen i arbetet, nu när EBA har deltagit i fas 1 och grundansatsen känns bra och relevant. Däremot är det ointressant för EBA:s del med en studie av vad Sverige har gjort nationellt inom området. Kanslichefen har kontaktat IFAU för att se om det kan finnas intresse för dem att få tillgång till den svenska delen (då den handlar om arbetsmarknad), men ännu inte fått någon återkoppling. Expertgruppen undrar även över kostnaden för studien.

Beslut: Kansliet får i uppdrag att återkomma med pris på studien samt ytterligare information om innehållet. Ett beslut kan tas per capsulam om det brådskar.

- f. Projektförslag för diskussion
 - i. Utlysning: Ägarskap i biståndet

I den projektutlysning som planeras under våren föreslår kansliet att en utlysning om ägarskap ska göras först. EBA ska efterfråga en studie med fokus på betydelsen av "ägarskap" för ett effektivt internationellt utvecklingssamarbete och hur svenska biståndsaktörer arbetar med frågan. Frågan ställs brett för att författarna själva ska kunna komma in med förslag hur de vill belysa den och därigenom öppna för förslag med olika perspektiv.

Beslut: Utlysningen "Ägarskap i biståndet" bör genomföras.

- ii. Utlysning: Samspelet mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd

Som ett alternativt förslag på första utlysning föreslogs en studie om samspelet mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Expertgruppen ansåg i och för sig att en sådan utlysning bör göras men då expertgruppen beslutade att genomföra utlysningen "Ägarskap i biståndet" kan denna utlysning bli aktuell som tidigast under våren 2017.

Beslut: En utlysning om samspelet mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd görs inte i nuläget.

6. Övriga frågor

Kanslichefen har varit i kontakt med Emmanuel Jimenez, vd för 3ie, och diskuterat ett eventuellt besök till EBA för en presentation av 3ie:s arbete. Eftersom han är stationerad i Indien och EBA skulle behöva finansiera hans resa landade expertgruppen i att en videokonferens är att föredra. Kansliet tittar på möjligheterna för detta till decembermötet den 14/12.

7. Mötet avslutas